

Heb

Chapter 10

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων
Wewayangan amargi gadhah sang angger-angger saking-perkawis ingkang-badhé-dhateng
[G4639](#) [G1063](#) [G2192](#) [G3588](#) [G3551](#) [G3588](#) [G3195](#)
- ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν
sae sanés piyambakipun sang wujud saking-perkawis kasaénan saben taun
[G0018](#) [G3756](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1504](#) [G3588](#) [G4229](#) [G2596](#) [G1763](#)
- ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές,
kaliyan-sang sami kurban-kurban ingkang dipuncaosaken dhateng-ing sang salaminipun
[G3588](#) [G0846](#) [G2378](#) [G3739](#) [G4374](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1336](#)
- οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι.
boten-naté saged tiyang-tiyang ingkang-sowan nyampurnakaken
[G3763](#) [G1410](#) [G3588](#) [G4334](#) [G5048](#)

Ing sajroning angger-anggering Toret iku mung kamot wewayangan bae bab karahayon kang bakal ana, sarta dudu wujuding karahayon iku dhewe. Marga saka iku kalawan kurban kang padha, kang saben taun lumintu dikurbanake, angger-anggering Toret ora bakal gawe sampurnane wong kang padha nindakake.

- 2 ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν
amargi sanés badhé dipunlereni dipuncaosaken amargi-saking sang boten-wonten
[G1893](#) [G3756](#) [G0302](#) [G3973](#) [G4374](#) [G1223](#) [G3588](#) [G3367](#)
- ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν, τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ
gadhah malih panggraos dosa-dosa tiyang-tiyang ingkang-ngabekti sapisan
[G2192](#) [G2089](#) [G4893](#) [G0266](#) [G3588](#) [G3000](#) [G0530](#)
- κεκαθαρισμένους?
sampun-kasucèkaken
[G2511](#)

Jalaran saupama mangkono, mesthi wong-wong padha ora nyaosake kurban-maneh, sabab kang padha nindakake pangibadah iku ora ngrumangsani dosa maneh awit wis padha karesikake sapisan kanggo salawas-lawase.

- 3 ἀλλ' ἐν αὐταῖς, ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν.
nanging wonten-ing punika pèngetan dosa-dosa saben taun
[G0235](#) [G1722](#) [G0846](#) [G0364](#) [G0266](#) [G2596](#) [G1763](#)

Ananging iya malah marga saka kurban-kurban iku saben taun wong padha dielingake marang anane dosa.

- 4 ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας.
mokal amargi rah sapi-sapi-jaler lan wedhus-wedhus-jaler ngilangi dosa-dosa
[G0102](#) [G1063](#) [G0129](#) [G5022](#) [G2532](#) [G5131](#) [G0851](#) [G0266](#)

Sabab mokal manawa getihing sapi lanang utawa getihing wedhus lanang bisa mbirat dosa.

- 5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, Θυσίαν καὶ προσφορὰν
 Pramila lumebet dhateng-ing sang jagad ngandika Kurban lan pisungsung
[G1352](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3004](#) [G2378](#) [G2532](#) [G4376](#)
- οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.
 boten Panjenengan-karsakaken badan nanging Panjenengan-sampun-nyawisaken Kawula
[G3756](#) [G2309](#) [G4983](#) [G1161](#) [G2675](#) [G1473](#)

Mulane nalika Panjenengane rawuh ing jagad, matur: “Kurban saha pisungsung boten Paduka karsakaken -- nanging Paduka sampun nyawisaken badan dhateng Kawula --

- 6 ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.
 kurban-kurban-obongan lan tumrap dosa boten Panjenengan-rena
[G3646](#) [G2532](#) [G4012](#) [G0266](#) [G3756](#) [G2106](#)

Kurban obaran saha kurban pambiringing dosa boten ndadosaken kepareng Paduka.

- 7 τότε εἶπον, Ἴδου, ἦκω -- ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται
 lajeng Kawula-matur Lah Kawula-dhateng wonten-ing gulungan kitab kaserat
[G5119](#) [G3004](#) [G3708](#) [G2240](#) [G1722](#) [G2777](#) [G0975](#) [G1125](#)
- περὶ ἐμοῦ -- τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου.
 bab Kawula supados nglampahi dhuh Gusti-Allah sang karsanipun Panjenengan
[G4012](#) [G1473](#) [G3588](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G2307](#) [G4771](#)

Kawula lajeng munjuk: Lah punika Kawula sowan; ing salebeting kitab gulungan wonten seratanipun bab Kawula supados nglampahi karsa Paduka, dhuh Gusti Allah Kawula.”

- 8 ἀνώτερον λέγων, ὅτι Θυσίας, καὶ προσφορὰς, καὶ
 ing-nginggil ngandika bilih Kurban-kurban lan pisungsung-pisungsung lan
[G0511](#) [G3004](#) [G3754](#) [G2378](#) [G2532](#) [G4376](#) [G2532](#)
- ὀλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἁμαρτίας, οὐκ ἠθέλησας; οὐδὲ
 kurban-kurban-obongan lan tumrap dosa boten Panjenengan-karsakaken ugi-boten
[G3646](#) [G2532](#) [G4012](#) [G0266](#) [G3756](#) [G2309](#) [G3761](#)
- εὐδόκησας -- αἵτινες κατὰ νόμον; προσφέρονται
 Panjenengan-rena ingkang miturut angger-angger dipuncaosaken
[G2106](#) [G3748](#) [G2596](#) [G3551](#) [G4374](#)

Sakawit Panjenengane matur: “Kurban saha pisungsung, kurban obaran saha kurban pambiringing dosa sami boten Paduka karsakaken sarta boten ndadosaken kepareng Paduka.” -- sanadyan kapisungsungaken manut angger-anggering Toret --.

- 9 τότε εἶρηκεν, Ἴδου, ἦκω, τοῦ ποιῆσαι τὸ
 lajeng Panjenenganipun-sampun-ngandika Lah Kawula-dhateng supados nglampahi sang
[G5119](#) [G2046](#) [G3708](#) [G2240](#) [G3588](#) [G4160](#) [G3588](#)
- θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ
 karsanipun Panjenengan Panjenenganipun-ngilangi sang ingkang-sepisan supados sang
[G2307](#) [G4771](#) [G0337](#) [G3588](#) [G4413](#) [G2443](#) [G3588](#)
- δεύτερον στήση;
 ingkang-kaping-kalih dipuntetepaken
[G1208](#) [G2476](#)

Nuli matur mangkene: “Lah punika, Kawula sowan, badhe nglampahi karsa Paduka.” Sing wiwitan kasuwak dening Panjenengane, supaya kang kapindho bisa tumindak.

10 ἐν ᾧ θελήματι, ἡγιασμένοι ἐσμὲν, διὰ τῆς προσφορᾶς
wonten-ing ᾧ punika karsa kasucèkaken kita-sadaya lumantar sang pisungsung
[G1722](#) [G3739](#) [G2307](#) [G0037](#) [G1510](#) [G1223](#) [G3588](#) [G4376](#)

τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ.
saking-sang badan Yésus Kristus sapisan-kangge-salaminipun
[G3588](#) [G4983](#) [G2424](#) [G5547](#) [G2178](#)

Iya marga karsane iki, kita wus disucekake sapisan kanggo salawas-lawase srana kurban sarirane Gusti Yesus Kristus.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς
Lan saben pancèn imam jumeneng saben dinten ngladosi lan sang sami
[G2532](#) [G3956](#) [G3303](#) [G2409](#) [G2476](#) [G2596](#) [G2250](#) [G3008](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0846](#)

πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας.
asring nyaosaken kurban-kurban ingkang boten-naté saged ngilangi dosa-dosa
[G4178](#) [G4374](#) [G2378](#) [G3748](#) [G3763](#) [G1410](#) [G4014](#) [G0266](#)

Sabanjure saben imam ing sadina-dina ngimami sarta ambal-ambalan nyaosake kurban kang padha, kang babar pisan ora bisa mbirat dosa.

12 οὗτος δὲ, μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν
Panjenenganipun-punika nanging setunggal kangge dosa-dosa sampun-nyaosaken kurban
[G3778](#) [G1161](#) [G1520](#) [G5228](#) [G0266](#) [G4374](#) [G2378](#)

εἰς τὸ διηνεκὲς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ;
dhateng-ing sang salaminipun lenggah wonten-ing tengen saking-sang Gusti-Allah
[G1519](#) [G3588](#) [G1336](#) [G2523](#) [G1722](#) [G1188](#) [G3588](#) [G2316](#)

Nanging Panjenengane, sawuse misungsungake kurban siji bae marga saka dosa, banjur lenggah ana ing tengene Gusti Allah salawas-lawase,

13 τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ
sang sanesipun ngantos ngantos kasèlèhaken para mengsah Panjenenganipun
[G3588](#) [G3063](#) [G1551](#) [G2193](#) [G5087](#) [G3588](#) [G2190](#) [G0846](#)

ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
ancik-ancik saking sampeyan Panjenenganipun
[G5286](#) [G3588](#) [G4228](#) [G0846](#)

sarta ing samengko Panjenengane mung ngantos-antos, nganti tumeka mungsuh-mungsuhe arep kadadekake ancik-anciking sampeyane.

14 μιᾷ γὰρ προσφορᾷ, τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς,
setunggal amargi pisungsung sampun-nyampurnakaken dhateng-ing sang salaminipun
[G1520](#) [G1063](#) [G4376](#) [G5048](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1336](#)

τοὺς ἁγιαζομένους.
tiyang-tiyang ingkang-kasucèkaken
[G3588](#) [G0037](#)

Sabab srana kurban siji bae Panjenengane wus damel sampurnane para kang kasucekake ing salawas-lawase.

15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον; μετὰ
Maringi-paseksi nanging dhateng-kita ugi sang Roh sang Suci sasampunipun
[G3140](#) [G1161](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3326](#)

γὰρ τὸ εἰρηκέναι,
amargi sang ngandika
[G1063](#) [G3588](#) [G2046](#)

Lan bab iku Sang Roh Suci uga maringi paseksen marang kita,

- 16 Αὕτη ἢ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς,
Punika sang prejanjian ingkang badhé-Kawula-damel dhateng piyambakipun-sadaya
[G3778](#) [G3588](#) [G1242](#) [G3739](#) [G1303](#) [G4314](#) [G0846](#)
- μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος: διδοὺς νόμους
sasampunipun sang dinten-dinten punika ngandika Gusti maringi angger-angger
[G3326](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1565](#) [G3004](#) [G2962](#) [G1325](#) [G3551](#)
- μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν
Kawula ing manah piyambakipun-sadaya lan ing sang pikiran
[G1473](#) [G1909](#) [G2588](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1271](#)
- αὐτῶν, ἐπιγράψω αὐτούς;
piyambakipun-sadaya badhé-Kawula-serat piyambakipun-sadaya
[G0846](#) [G1924](#) [G0846](#)

sabab sawuse Panjenengane ngandika: “Iki prajanjian kang bakal Sunanakake karo wong-wong iku, sawuse wektu iku,” Panjenengane banjur ngandika maneh: “Ingsun bakal maringi angger-anggeringSun ana ing atine, sarta Sunserat ana ing budine,

- 17 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνομιῶν
lan saking-sang dosa-dosa piyambakipun-sadaya lan saking-sang duraka-duraka
[G2532](#) [G3588](#) [G0266](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0458](#)
- αὐτῶν, οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι.
piyambakipun-sadaya boten badhé Kawula-éngeti malih
[G0846](#) [G3756](#) [G3361](#) [G3403](#) [G2089](#)

sarta Ingsun ora ngenget-enget maneh marang sakehing dosa lan panerake.”

- 18 ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ
wonten-pundi nanging pangarunten perkawis-punika sampun-boten-malih pisungsung
[G3699](#) [G1161](#) [G0859](#) [G3778](#) [G3765](#) [G4376](#)
- περὶ ἁμαρτίας.
tumrap dosa
[G4012](#) [G0266](#)

Dadi manawa iku kabeh wus kaapura, ora prelu ana kurban maneh kang kudu kasaosake marga saka dosa.

- 19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν
Gadhah mila para-sadhèrèk kakendelan dhateng-ing sang mlebetipun saking-sang
[G2192](#) [G3767](#) [G0080](#) [G3954](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1529](#) [G3588](#)
- ἀγίων, ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ,
suci wonten-ing sang rah Yésus
[G0040](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0129](#) [G2424](#)

Kang iku para sadulur, srana rahe Gusti Yesus ing samengko kita bisa lumebu ing papan pasucen kanthi kebak ing kakendelan,

- 20 ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον, καὶ ζῶσαν,
ingkang Panjenenganipun-sampun-mbikak dhateng-kita margi énggal lan gesang
[G3739](#) [G1457](#) [G1473](#) [G3598](#) [G4372](#) [G2532](#) [G2198](#)
- διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ;
lumantar sang tabir punika inggih-punika sang daging Panjenenganipun
[G1223](#) [G3588](#) [G2665](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4561](#) [G0846](#)

amarga Panjenengane wus ngwengani kita dalan kang anyar sarta urip metu ing gubah, yaiku sarirane piyambak,

21 καὶ ἱερέα μέγαν, ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ,
lan Imam agung wonten-ing sang griya saking-sang Gusti-Allah
[G2532](#) [G2409](#) [G3173](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3624](#) [G3588](#) [G2316](#)

lan kita duwe Imam Agung kang ngepalani padalemane Gusti Allah.

22 προσερχόμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας, ἐν πληροφορίᾳ
sumangga-kita-sowan kaliyan sajati manah wonten-ing kayakinan-ingkang-jangkep
[G4334](#) [G3326](#) [G0228](#) [G2588](#) [G1722](#) [G4136](#)

πίστεως; ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας, ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς; καὶ
iman sampun-kasiram sang manah saking panggraos awon lan
[G4102](#) [G4472](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0575](#) [G4893](#) [G4190](#) [G2532](#)

λελουσμένοι τὸ σῶμα, ὕδατι καθαρῶ.
sampun-kaumbah sang badan toya resik
[G3068](#) [G3588](#) [G4983](#) [G5204](#) [G2513](#)

Mulane payo padha sowan ing ngarsane Gusti Allah kanthi ati kang temen lan eklas sarta kalawan kayakinan ing pracaya kang kukuh, amarga ati kita wus karesikan saka rumasaning ati kang ala lan badan kiat wus kaedusan kanthi banyu kang resik.

23 κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος, ἀκλινη;
sumangga-kita-nggegem sang pengakuan saking-sang pangajeng-ajeng tanpa-gingsir
[G2722](#) [G3588](#) [G3671](#) [G3588](#) [G1680](#) [G0186](#)

πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος;
setya amargi sang ingkang-sampun-prajanji
[G4103](#) [G1063](#) [G3588](#) [G1861](#)

Dikukuh anggon kita padha ngandhemi sahadating pangarep-arep, jalaran Panjenengane, kang mrasetyakake iku tuhu setya.

24 καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους, εἰς παροξυσμὸν
lan sumangga-kita-migatosaken setunggal-lan-setunggalipun dhateng-ing panggugah
[G2532](#) [G2657](#) [G0240](#) [G1519](#) [G3948](#)

ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων;
katresnan lan sae pandamel
[G0026](#) [G2532](#) [G2570](#) [G2041](#)

Sarta mara padha engon-ingengon, supaya padha atag-ingatag ing katresnan lan ing panggawe utama.

25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος
boten nilar sang pakempalan kita-piyambak kados padatan
[G3361](#) [G1459](#) [G3588](#) [G1997](#) [G1438](#) [G2531](#) [G1485](#)

τισίν; ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσω
sawetawis-tiyang nanging nyemangati lan sangsaya langkung sangsaya
[G5100](#) [G0235](#) [G3870](#) [G2532](#) [G5118](#) [G3123](#) [G3745](#)

βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.
panjenengan-ningali celak sang dinten
[G0991](#) [G1448](#) [G3588](#) [G2250](#)

Kita aja ngedohi pakumpulan-pakumpulan pangibadah kita, kaya pakulinane sawenehing wong, ananging payo padha eling-ingelingake, sarta ngarepake dinaning Gusti kang saya cedhak iki disaya mepeng anggon kita tumindak ing gawe.

- 26 Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν, μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν
 Kanthi-sengaja amargi tumindak-dosa kita sasampunipun sang nampi sang
[G1596](#) [G1063](#) [G0264](#) [G1473](#) [G3326](#) [G3588](#) [G2983](#) [G3588](#)
- ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται
 pangertosan saking-sang kayektèn sampun-boten-malih tumrap dosa-dosa kantun
[G1922](#) [G3588](#) [G0225](#) [G3765](#) [G4012](#) [G0266](#) [G0620](#)
- θυσία,
 kurban
[G2378](#)

Jalaran manawa sawise tanpa kawruh ing bab kayekten kita njarag gawe dosa, mesthi ora ana kurban maneh kanggo mbirat dosa iku.

- 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχή κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος
 nggegirisi nanging satunggaling pangantos pangadilan lan latu murub
[G5398](#) [G1161](#) [G5100](#) [G1561](#) [G2920](#) [G2532](#) [G4442](#) [G2205](#)
- ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους.
 badhé-nguntal badhé tiyang-tiyang ingkang-nglawan
[G2068](#) [G3195](#) [G3588](#) [G5227](#)

Ananging kang ana yaiku panganti marang paukuman kang nggegirisi sarta geni kang mulad-mulad kang bakal ngobong sakehing wong kang duraka.

- 28 ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ
 nampik sinten angger-anggeripun Musa tanpa kawelasan kanthi kalih utawi
[G0114](#) [G5100](#) [G3551](#) [G3475](#) [G5565](#) [G3628](#) [G1909](#) [G1417](#) [G2228](#)
- τρισὶν μάρτυσιν, ἀποθνήσκει.
 tiga seksi pejah
[G5140](#) [G3144](#) [G0599](#)

Manawa ana wong nampik angger-anggere Nabi Musa, iku kaukum pati tanpa palimirma kanthi paseksene wong loro utawa telu.

- 29 πόσῳ δοκεῖτε χείρονος, ἀξιωθήσεται τιμωρίας, ὁ τὸν
 pinten panjenengan-kinten langkung-awrat badhé-katampi paukuman tiyang-ingkang sang
[G4214](#) [G1380](#) [G5501](#) [G0515](#) [G5098](#) [G3588](#) [G3588](#)
- Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
 Putra saking-sang Gusti-Allah ngidak-idak lan sang rah saking-sang prejanjian
[G5207](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2662](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0129](#) [G3588](#) [G1242](#)
- κοινὸν ἠγγισάμενος, ἐν ᾧ ἠγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς
 lumrah nganggep kanthi-ingkang punika kasucèkaken lan sang Roh saking-sang
[G2839](#) [G2233](#) [G1722](#) [G3739](#) [G0037](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#)
- χάριτος ἐνυβρίσας!
 sih-rahmat ngina
[G5485](#) [G1796](#)

Mendah saya abote paukuman kang kudu kasangga dening wong kang ngidak-idak Putraning Allah, sarta kang nganggep najis marang rahing prajanjian kang nucekake, tuwin ngremehake Rohing sih-rahmat.

- 30 οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἔμοι ἐκδίκησις; ἐγὼ
 kita-mangertos amargi sang ingkang-ngandika Kagungan-Kawula males Kawula
[G1492](#) [G1063](#) [G3588](#) [G3004](#) [G1473](#) [G1557](#) [G1473](#)
- ἀνταποδώσω, καὶ πάλιν, Κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.
 badhé-mbalès lan malih badhé-ngadili Gusti sang umat Panjenenganipun
[G0467](#) [G2532](#) [G3825](#) [G2919](#) [G2962](#) [G3588](#) [G2992](#) [G0846](#)

Jalaran kita sumurup marang Panjenengane kang ngandika: “Piwales iku wewenangSun. Iya Ingsun kang bakal males.” Sarta maneh: “Pangeran bakal ngadili umate.”

- 31 φοβερὸν τὸ ἐμπειεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.
nggegirisi sang dhawah dhateng-ing asta Gusti-Allah ingkang-gesang
[G5398](#) [G3588](#) [G1706](#) [G1519](#) [G5495](#) [G2316](#) [G2198](#)

Nggegirisi banget, manawa tumiba ing astane Gusti Allah kang asipat gesang.

- 32 Ἀναμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας ἐν αἷς,
Sumangga-kita-éngeti nanging sang rumiyin dinten-dinten wonten-ing nalika
[G0363](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4386](#) [G2250](#) [G1722](#) [G3739](#)
- φωτισθέντες, πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων;
sampun-kapadhangan kathah pergumulan panjenengan-sampun-nahan kasangsaran
[G5461](#) [G4183](#) [G0119](#) [G5278](#) [G3804](#)

Padha elinga marang mangsa kang wis kapungkur. Sawuse kowe tanpa pepadhang, kowe kerep padha nandhang sangsara akeh amarga kowe betah nglakoni perjuangan kang abot,

- 33 τοῦτο μὲν, ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι; τοῦτο δὲ,
punika pancèn panacad lan ugi kasusahan dipuntingal punika nanging
[G3778](#) [G3303](#) [G3680](#) [G5037](#) [G2532](#) [G2347](#) [G2301](#) [G3778](#) [G1161](#)
- κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες.
kanca saking-tiyang-tiyang mekaten ingkang-dipunlampahi dados
[G2844](#) [G3588](#) [G3779](#) [G0390](#) [G1096](#)

iya nalika kowe padha kagawe tontonan anggonmu diwewada sarta dianiaya, iya nalika nglabuhi marang wong kang padha digawe kaya mangkono mau.

- 34 καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν
lan amargi dhateng-tiyang-tiyang ingkang-kabanda panjenengan-nelasaken lan sang
[G2532](#) [G1063](#) [G3588](#) [G1198](#) [G4834](#) [G2532](#) [G3588](#)
- ἄρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε,
rajakayanipun saking-sang gadhahan panjenengan kanthi kabingahan panjenengan-nampi
[G0724](#) [G3588](#) [G5225](#) [G4771](#) [G3326](#) [G5479](#) [G4327](#)
- γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὕπαρξιν, καὶ μένουσαν.
mangertos gadhah panjenengan-piyambak langkung-sae gadhahan lan langgeng
[G1097](#) [G2192](#) [G1438](#) [G2909](#) [G5223](#) [G2532](#) [G3306](#)

Kowe pancen padha mbelani nandhang sangsara marang wong kang padha dikunjara sarta nalika barang darbekmu dirampog, kowe narima kanthi bungah, amarga kowe padha sumurup, manawa kowe nduweni bandha kang luwih becik sarta kang asipat langgeng.

- 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μέγαλην
Sampun mbucal mila sang kakendelan panjenengan ingkang gadhah ageng
[G3361](#) [G0577](#) [G3767](#) [G3588](#) [G3954](#) [G4771](#) [G3748](#) [G2192](#) [G3173](#)
- μισθαποδοσίαν.
ganjaran
[G3405](#)

Kang iku aja padha mbuwang pracayamu, amarga bakal gedhe ganjarane.

- 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ
kasabaran amargi panjenengan–betahaken kabetahan supados sang karsa saking–sang
[G5281](#) [G1063](#) [G2192](#) [G5532](#) [G2443](#) [G3588](#) [G2307](#) [G3588](#)
Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσηθε τὴν ἐπαγγελίαν.
Gusti–Allah sampun–nglampahi panjenengan–badhé–nampri sang prajanji
[G2316](#) [G4160](#) [G2865](#) [G3588](#) [G1860](#)

| Sabab kowe butuh sabar mantep, supaya sawuse kowe nglakoni karsane Gusti Allah, padha oleha apa kang wis kaprasyakake.

- 37 ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ
malih amargi sekedhik sanget sanget sang ingkang–rawuh badhé–rawuh lan boten
[G2089](#) [G1063](#) [G3398](#) [G3745](#) [G3745](#) [G3588](#) [G2064](#) [G2240](#) [G2532](#) [G3756](#)
χρονίσει.
kasèp
[G5549](#)

| “Amarga ora antara lawas, malah mung kurang sadhela bae, Panjenengane bakal rawuh, wus bakal ana, ora nyumenekake rawuhe.

- 38 ὁ δὲ δίκαιός μου, ἐκ πίστεως ζήσεται; καὶ ἐὰν
sang nanging mursid Kawula saking iman badhé–gesang lan menawi
[G3588](#) [G1161](#) [G1342](#) [G1473](#) [G1537](#) [G4102](#) [G2198](#) [G2532](#) [G1437](#)
ὑποστείλῃται, οὐκ εὐδοκεῖ ἢ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.
mundur boten rena sang nyawa Kawula wonten–ing piyambakipun
[G5288](#) [G3756](#) [G2106](#) [G3588](#) [G5590](#) [G1473](#) [G1722](#) [G0846](#)

| Nanging wong kagunganingSun kang bener iku uripe marga saka pracaya. Dene manawa mundur, Ingsun bakal ngemohi wong iku.”

- 39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως
kita nanging sanés kita–punika mundur dhateng–ing kabinasaan nanging iman
[G1473](#) [G1161](#) [G3756](#) [G1510](#) [G5289](#) [G1519](#) [G0684](#) [G0235](#) [G4102](#)
εἰς περιποίησιν ψυχῆς.
dhateng–ing karahayon nyawa
[G1519](#) [G4047](#) [G5590](#)

| Balik mungguh kita iki dudu panunggalane wong-wong kang mundur sarta nemahi karusakan, nanging kang padha pracaya lan kang kapitulungan nyawane.